

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به برنامه‌های پیش رو عنوان کرد

تمام همت دولت، تغییر ریل فرهنگی کشور است

رئیس شورای فرهنگ عمومی کشور با تأکید بر اینکه باید فرهنگ در صدر همه فعالیت‌ها قرار گیرد، گفت: «دولت انقلابی و برآمده از آرمان‌های انقلاب اسلامی تمام همت خود در دوره جدید را صرف تغییر ریل گذاری فرهنگی در کشور کرده است.»
اسماعیلی به نخستین دیدار هیأت دولت مردمی با رهبر معظم انقلاب اسلامی اشاره کرد و افزود: «رهبر حکیم و فرزانه انقلاب در این دیدار دستور به بازسازی انقلابی ساختارهای فرهنگی دادند و فهم من به‌عنوان مسئول این کار در دولت همان تغییر ریل‌گذاری فرهنگی است، البته ریل‌گذاری‌های نامناسبی در حوزه فرهنگ رقم خورده که در دولت انقلابی بنا به اصلاح آن داریم و تغییر این ریل گذاری حتماً هزینه

«سند مهندسی فرهنگی که مورد اهتمام

شورای فرهنگ عمومی کشور در همه استان‌ها قرار گرفته، برنامه‌ای عملیاتی برای وزارت فرهنگ است.» این عبارات بخشی از صحبت‌های وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در اجلاسبه مسئولان دبیرخانه‌های شورای فرهنگ عمومی استان‌های سراسر کشور است.
محمدمهدی اسماعیلی در این آیین که روز پنجشنبه با هدف رونمایی از نقشه مهندسی فرهنگی خراسان رضوی در مشهد مقدس برگزار شد، از عزم دولت در پرداختن به ارزش‌های انقلاب گفت و افزود: «نهادهای پشتیبان در پایتخت همه پیش‌بینی‌های لازم را انجام داده‌اند تا این طرح با قدرت پیش رود چرا که به تحول جدی در همه بخش‌های فرهنگی اعتقاد داریم.»

خط فرضی

خط فرضی

تولید، فیلمسازان را به پول می‌رساندیا اکران؟

فرهنگی / «سود فیلمسازی در سینمای ایران در تولید است»، جمله‌ای که چندسالی است برای توضیح معادلات سینمایی بین اهالی سینما رد و بدل می‌شود. فارغ از ادعاها درباره منشأ پول‌هایی که دهه ۹۰ به سینما وارد شده‌اند و به نظر می‌رسد که جریان سینما را هم در اختیار دارند، اتکای سینمای یک کشور بر تولید و نه اکران حتماً زنگ خطر به حساب می‌آید. صنعت سینما در دنیا، حتی اگر از سوی دولت مورد حمایت قرار می‌گیرد، اساساً در سازوکارهای اقتصادی بر اکران، حضور مخاطب در سالن سینما و فروش تکیه دارد. چرخه‌ای که یکی از اساسی‌ترین فرایندهای سینما به مثابه صنعت و به طور کلی حیات سینما در یک کشور محسوب می‌شود. مدت‌هاست که این چرخه در ایران معیوب است و به نظر می‌رسد در مسیر بهبود هم قرار ندارد. با ارزیابی کلی آمار و ارقام چند سال اخیر در تولید، اکران و فروش می‌شود به تحلیل درستی یا نادرستی این گزاره رسید.

■ **سنگ بزرگ اکران پیش پای سازمان سینمایی**

سال ۹۹ بود که آمار فیلم‌های آماده اکران، سروصدای زیادی

به پا کرد؛ ۳۰۰ فیلم پشت خط اکران! آماري که البته واکنش مدیران سینمایی وقت را به دنبال داشت و اعلام شد که تعداد فیلم‌های این فهرست ۱۲۰ فیلم است. هرچند این تعداد فیلم در صف اکران هم، برای سینمایی در ابعاد سینمای ایران مشکل آفرین است اما با یک حساب و کتاب ساده می‌شود به آمار تقریبی از تعداد فیلم‌های پشت خط اکران تا انتهای سال ۱۴۰۰ رسید.سال ۹۸ و در روزهای منتهی به سی‌وهشتمین جشنواره فیلم فجر، تعداد فیلم‌های متقاضی حضور در این رویداد ۱۵۵ فیلم اعلام شد. با اضافه کردن این تعداد به حدود ۲۰ فیلمی که تا انتهای همان سال هنوز روی پرده نرفته بودند، تعداد فیلم‌های پشت اکران به ۱۳۵ فیلم می‌رسد. سال بعد و در سی و نهمین جشنواره فیلم فجر ۱۱۰ فیلم فرم حضور در جشنواره را پر کرد. با این حساب تا پایان سال ۹۹ به تعداد حدودی ۲۴۵ فیلم اکران نشده می‌رسیم. چهلمین جشنواره فیلم فجر هم با ۹۲ فیلم متقاضی حضور کارش را آغاز کرد که اضافه شدن این تعداد به ۲۴۵ فیلم قبلی آمار را به ۳۳۹ فیلم می‌رساند. با یک نسبت تقریبی اگر نیمی از این تعداد را آثار گروه هنر و تجربه یا دارای پروانه ساخت ویدیویی محسوب کنیم، به حدود ۱۷۰ فیلم می‌رسیم. از این تعداد مجموعاً در سال ۹۹ و ۹۸، ۶۱،۱۴۰ فیلم اکران شده که در نهایت ما را به حدود ۱۱۰ فیلم پشت اکران تا پایان سال ۱۴۰۰ می‌رساند. عددی که در معادلات تولید و اکران سینمای ایران در دو سال کرونازده، نسبت به اواسط سال ۱۳۹۹ تغییر چندانی نکرده است و سازمان سینمایی همچنان معضل بزرگ فیلم‌های پشت خط اکران را پیش رو دارد. با فاکتور گرفتن از برخی فیلم‌ها که اعلام شد دو دوره متقاضی حضور در جشنواره بودند این آمار بر اساس فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره فیلم فجر به دست آمده است اما در این سال‌ها فیلم‌هایی نیز تولید شده‌اند که فرم شرکت در جشنواره را پر نکردند و این هم به تعداد فیلم‌های پشت اکران اضافه خواهد کرد.

■ **بازار فروش کساد، بازار تولید سکه!**

سینمای ایران در بدترین سال خود یعنی ۱۳۹۶، در مجموع کمی بیشتر از ۹ میلیارد تومان فروش داشته است. رقمی تقریباً یک چهارم فروش فیلم مطرب و ۲۳ برابر کمتر از فروش کل سینمای ایران در سال ۱۳۹۸! به همین نسبت مجموع

در پی خواهد داشت اما ما محکم ایستاده‌ایم تا این ریل گذاری در بخش‌های مختلف فرهنگی تغییر کند.»

وزیر فرهنگ با بیان اینکه اهداف فرهنگی روشنی برای فعالیت‌هایمان ترسیم کرده‌ایم، گفت: «از نهضت بازگشت به مساجد و تحول جدی در حوزه مدیریت فرهنگی به نفع ارزش‌های انقلاب اسلامی به‌صورت روشن، شفاف، صریح و بدون لکنت صحبت و برای آن برنامه داریم. از ۳۷ سرفصل برنامه تحولی دولت، ۷ سرفصل آن تخصصی و مربوط به حوزه فرهنگ است. بنابراین وزارت فرهنگ موضوع تحول را به‌عنوان یک برنامه کامل و جامع برای خود ترسیم و ابلاغ کرده است.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به تحول

جدی شورای فرهنگ عمومی اشاره کرد و گفت: «شورای فرهنگ عمومی کشور بر موضوعات مهمی همچون عفاف، حجاب و مدولباس متمرکز شده‌است و درحال تعریف رویدادهای متعدد برای آن هستیم؛ برنامه کامل برای تغییر ریل در موضوعات فرهنگی پیش‌بینی شده است که در حال اجرای آنها هستیم و بخشی از آنها به اتمام رسیده‌است.»

■ **تحول انقلابی برای بازسازی فرهنگی ضروری است**

محمدمهدی اسماعیلی همچنین در این روز با حضور در هجدهمین نشست دبیران هم‌اندیشی دانشگاه‌های کشور که در مجتمع شهدای سلامت مشهد برگزار شد، بر اهمیت تغییر ریل گذاری حوزه‌های

روشن

مملحت

مشارکت بودجه دولتی به تولید رسیده‌اند. درصد مشارکتی که البته در دو سال اخیر رشد زیادی داشته است، بقیه فیلم‌ها نیز طبعاً بر اساس این آمار باید توسط سرمایه‌گذاران خصوصی ساخته شده باشد. فیلم‌هایی که اغلب با اکران نشده‌اند یا اکران ناموفقی را پشت سر گذاشته‌اند.

در سال ۹۸ که آخرین سال نرمال برای سینمای ایران به حساب می‌آید حدود ۸۰ تا ۸۵ فیلم‌ها زیان‌ده بوده‌اند! ادامه داشتن تولید با ابزارهای فروش و اکران فعلی سؤال اساسی در چرخه سینما به حساب می‌آید. سؤالی که سیدجاسم ساداتیان در پاسخخ می‌گوید: «مشکل اساسی سینمای ما این است که نهادها و دستگاه‌های رسمی و حاکمیتی خودشان را قیم سینما می‌دانند. در تمام دوره‌ها دولت هم در سینما اعمال سلیقه کرده و هم برای حفظ چهارچوب و سیاست‌هایش تلاش کرده به سینما پول تزریق کند. این اتفاق توسط ارگان‌های دولتی مختلف افتاده و حتی بعضاً تلاش کردند مالیاتشان را با تزریق پول به سینما پرداخت کنند. به همین دلیل سینما از چرخه ذاتی خودش جدا و منگنی به بول‌هایی شد که از بیرون تزریق می‌شود.»تهیه‌کننده «متری شش و نیم» در ادامه می‌افزاید: «ما امروز بیش از ۶۰۰ تهیه‌کننده داریم اما اغلب حاضر نیستند از سرمایه خودشان برای فیلمسازی هزینه کنند. به دلیل بحران‌های اقتصادی فعلی کسی رغبتی به سرمایه‌گذاری ندارد مگر از راه گرفتن بودجه از ارگان‌های دولتی یا صاحبان سرمایه که خارج از سینما هستند چون پول از جاهای مختلف تهیه می‌شود و به همین دلیل هم چندان به بازگشت پول‌ها احتیاجی ندارند چرخه تولید و اکران دچار مشکل شده است. کسانی که قدرت، توانایی، منطق یا ارتباطات خوبی دارند و می‌توانند از طرق مختلف سرمایه تهیه کنند می‌توانند چند فیلم درسال بسازند که اکران هم نشده باشد یا حتی در گیشه موفق نباشد اما همچنان به فیلمسازی ادامه بدهند. این موضوع دال بر این است که سینما به‌دلیل دخالت‌هایی که در آن می‌شود، مبتنی بر شاکله اصلی‌اش نیست و من مستقیدم با این روند نمی‌تواند جایگاه اصلی خودش را پیدا کند.»سینما در ایران اگر فراراست راه صنعتی شدن را بیپیماید باید از پس پایسته‌های یک صنعت برآید و بر داقته و نظر مخاطب حرفه‌ای و عمومی مبتنی باشد. سرمایه‌گذاران سینمایی، کم‌رنگ شدن بودجه‌های دولتی در تولید و بازماندن سینما، کم‌رنگ شدن بودجه‌های دولتی در ساخت فیلم و رسیدن به مدل مطلوبی برای مدیریت سینمایی و دوری از مدیریت‌های مقطعی و سوگیری‌های سیاسی می‌توانند سینما را از شرایط فعلی نجات دهند. آنچه در نهایت مهم است اینکه سینما با شرایط فعلی موجود معیوب و ناقص می‌نماید که حیاتی طبیعی ندارد و برای زنده ماندن و بازگشت مخاطب باید به روال طبیعی سینما در جهان برگردد. با وجود این باید دید کسی به صدای این آژیر خطر گوش خواهد داد؟

■ **شنبه ۴ تیر ۱۴۰۱**

■ **سال بیست و هشتم**

■ **شماره ۷۹۴۰**

در دولت مردمی و در ادامه سفرهای استانی خود به شهرستان رزن از توابع استان همدان رفت و در ابتدای سفرش با حضور در گلزار شهدای شهرستان رزن به مقام شهدای این شهرستان ادای احترام کرد.بازدید از مجتمع فرهنگی و قرآنی شهرستان رزن، بازدید از مجتمع فرهنگی اندیشه و کتابخانه عمومی شهدای گمنام رزن، حضور و سخنرانی در

نخستین شب کنسرت همایون شجریان برگزار شد

طنین نغمه‌های همایونی در پایتخت

آهنگسازی غلامرضا صادقی که فروردین ماه سال گذشته منتشر شد، مانند دیگر قطعاتی که به تازگی منتشر شده بود، اولین اجرای خود را تجربه کرد. شعر این آهنگ از سروده‌های حسین منزوی و هوشنگ ابتهاج انتخاب شده و در قطعه منتشر شده، سه‌تار این اثر را همایون شجریان نواخته است. «لدستان» یا شعرمعروف حضرت سعدی «ای ساریان آهسته ران کارام جانم می‌رود/ وان دل که با خود داشتم با دلستانم می‌رود…» «قطعه دیگری بود که همایون شجریان اجرا کرد. اثری ارکسترال در مایه آواز بیات اصفهان که همایون سال‌ها قبل آن را آهنگسازی کرده و با صدای علیرضا افتخاری اجرا و منتشر شد که البته در این کنسرت با تنظیمی متفاوت آن را روی صحنه برد.

اثر بعدی تصنیف ماندگار و خاطره انگیز «سروچمان» بود، تصنیفی زیبا در دستگاه ماهور به آهنگسازی محمدرضا شجریان که سال ۱۳۷۰ منتشر شد و این بار همایون فرزند خلف استاد، به نام پدر، این اثر زیبا را درمیان چشمان مشتاقی که به سوی او بود، زمزمه کرد.بخش آخر این کنسرت اختصاص داشت به چهار مضراب استاد پرویز مشکاتیان که با همنوای زیبا و بسیار دلنشین عود، سنتور، تار و کمانچه همراه بود تا بار دیگر فضا را به سوی دیگر اثرمعروف و ماندگارو جاویدان مشکاتیان با نام «دود عود» هدایت کند. شعراین کار سروده حضرت مولاناست با مطلع «ای یوسف خوشنام ما، خوش می‌روی بر بام ما / ای درشکسته جام ما، ای بردریده دام ما…» که بسیار مورد توجه حاضران قرار گرفت و دقایقی به صورت ایستاده همایون شجریان را تشویق کردند. نکته قابل توجه و زیبا در اجرای این قطعه نمایش تصاویر مختلف و خاطره‌انگیز از استادان محمدرضا شجریان و پرویز مشکاتیان بود، تا بار دیگر یاد این دو استاد بزرگ موسیقی را که این کنسرت، با نام‌شان آغاز شد زنده کند. تصویرهایی که به صورت ویدئو مینبگ روی دکور صحنه نمایان شد و بسیار مورد توجه قرار گرفت.

قطعه آخر «دیار عاشقی‌هایم» نام داشت: «به نام نامی ایران به نام نامی انسان به آیین وفاداران به راه و رسم بیداران…» ساخته غلامرضا صادقی، با شعری از: اسحاق انور و بهمن محمدزاده. که با اجرای تصاویری از ایران زیبا همراه بود که این اثر هم با تشویق‌های پی در پی حاضران در سالن همراه شد؛ اما عاشقان و علاقه‌مندان همایون شجریان همچنان مشتاق شنیدن نغمه‌ای ماندگار و فراموش نشدنی از همایون بودند تا آنکه سرانجام همایون در قطعه بیز (قطعه

ای خارج از رپرتوار کنسرت) تصنیف جاویدان «مرغ سحر» را که با خانواده شجریان پیوند خورده است اجرا کند، اما این بار در نبود پدر بود و این اثر یابانی شد در شبی زیبا و همایونی که با کنسرت «رنگ صدا» آن را نواخت. آرمین قضاتی، بهار فلسفی، پدرام فریوسفی، دانیال جواریچی، علیرضا چهره قانی، فرشاد شیرانی، میثم مروستی، نیلوفر محلی (نوازندگان ساز ویلن)، مازیا ظهیرالدینی، پرهام میلانی، پیمان ابوالحسنی (نوازندگان ویلن آلتو)، آیین مشکاتیان (نوازنده رضایی نیا (نوازنده سازهای دف، طبل باس، بندیر شیکر)، مهدی عبدی (نوازنده کیبورد)، مهرداد اعظمی کیا (نوازنده کمانچه)، مهیار طریخی (نوازنده سنتور)، هادی اسماعیلی (نوازنده کنترباس)، همایون نصیری نوازنده سازهای بندپریاس، کاخن، کوزه، استیر، درام، راید، های هت)، یاسمن کوزه‌گر (نوازنده ویولنسل) و آزاد میرویز (نوازنده تار و سه تار) اعضای این ارکستر را تشکیل می‌دادند. طراحی و کارگردانی این برنامه برعهده رضا موسوی بود.هومن سیدی، حامد بهداد، سحر دولتشاهی، هانا کامکار، فردین خلعتبری و یلدا رجعی از میهنان شب نخست این کنسرت بودند.

■ **تمام حواش یک استقبال**

آخرین اجرای همایون در تهران، مربوط به آبان سال ۹۶ بود، کنسرتی با حضور برادران پورناظری در سالن وزارت کشور. بعد از این اجرا، اغلب کنسرت‌های همایون در خارج از ایران بود تا آنکه کرونا آرام آرام فروکش کرد و بار دیگر خواننده شناخته شده و موفق ایران، تلواست میزبان علاقه‌منداندر در پایتخت باشد.

اما نخستین کنسرت همایون شجریان، بعد از مدت‌ها دوری بدون حاشیه نماند و از همان ساعات ابتدایی اعلام این برنامه، خبرهای بسیار و گاهی تعجب برانگیز در فضای مجازی دست به دست می‌چرخید. از اختصاص دادن صندلی‌های VIP این کنسرت به صورت رایگان برای دانشجویان، تا حجم بسیار بالا و بی سابقه درخواست علاقه‌مندان برای خرید بلیت

که نزدیک به ۳۳ هزار تا فروش بوده، موجب شد، کنسرت «رنگ صدا» تقریباً اکثر شب‌های تیر و مردادماه را به خود اختصاص بدهد. نکته دیگر اینکه این حجم بسیار بالای تعداد مخاطبان برای خرید موجب گردید چند ساعتی سایت فروش بلیت متوقف شود و علاوه برآن بازار سیاهی برای خرید آن ایجاد شد، تا آنجا که بلیت‌های بالای یک میلیون تومان هم خریداری شده است.

گزارش

نداسنجانی - همایون شجریان، نخستین اجرای کنسرت جدیدش را در شهر تهران برگزار کرد. کنسرتی با عنوان «رنگ صدا» با رهبری آرش گوران و با همراهی گروه موسیقی «سباوش». گروهی به سرپرستی و خوانندگی همایون شجریان که چند سالی است اجراهای متعددی در ایران و خارج از ایران برگزار می‌کنند.

■ **روزهای شلوغ خیابان‌های منتهی به سالن وزارت کشور**

اولین شب کنسرت، چهارشنبه یکم تیرماه بود. هرچه به

ساعت‌های آژیر سینمایی سه دوره اخیر جشنواره که در صفا اکران هستند و هنوز به نمایش عمومی درنیامده‌اند

ساعت‌های اجرا نزدیک‌تر می‌شدیم، خیابان‌های منتهی به سالن وزارت کشور که محل برگزاری این اجرا بود، با حجم ترافیک عجیبی رویه‌رو می‌شد. طبق اعلام مسئولان برنامه، این کنسرت قرار بود ساعت ۱۸:۳۰ برگزار شود، اما پرشدن تمامی صندلی‌های سالن، ساعت اجرا را به ۱۹ گشاند و سرانجام با تشویق‌های پی در پی حاضران و مشتاقان، ابتدا گروه سیاوش و بعد از آن همایون شجریان و آرش گوران روی صحنه حاضر شدند. دیداری که بعد از مدت‌ها تازه شد. همایون در ابتدای صحبت‌هایش، ضمن عرض سلام و خوشامدگویی در جملاتی کوتاه گفت: «بسیار خوشحالم این سعادت به دست آمد و بار دیگر در خدمت شما مردم عزیز هستیم و اولین شب از ۳۰ شب اجرا را با شما برگزار می‌کنیم.»اجرای که همایون آن را به دو استاد بزرگ محمدرضا شجریان و پرویز مشکاتیان تقدیم کرد و با تشویق‌های حاضران در سالن روبه‌رو شد. بعد از فوت استاد شجریان این نخستین برنامه‌ای است که همایون به یاد و نام پدر برگزار می‌کند تا با نواختن برخی از آواها و نواهای او، شبی خاطره‌انگیز برای علاقه‌مندان موسیقی آوازی پدید آورد.

■ **از خورشید آرزو تا مرغ سحر**

اولین قطعه اجرایی تصنیف «خورشید آرزو» نام داشت، با شعری معروف از فریدون مشیری «بگذار سر به سینه من تا که بشنوی» آهنگ اشیاق دلی درمندان را…» به آهنگسازی سعید فرح پوری. اجرایی که با استقبال علاقه‌مندان قرار گرفت. بعد از آن نوبت به بداهه نوازی سازهای کوبه‌ای رسید و هنرنمایی همایون نصیری، حسین رضایی نیا و همچنین آیین مشکاتیان که البته در ادامه این همنوای‌ها، سازهای سنتور، تار، کمانچه هم به آن پیوستند تا پیش درآمدی باشد برای آغاز تصنیف «زلف بریادمده» با آهنگسازی سعید فرح پوری و شعر زیبای حضرت حافظ تا شاهد یک اجرای دیگر از ساز و آواز باشیم.اثر بعدی «آسمان ابری» نام داشت، با مطلع «نبودی و نشنیدی دلم به گریه نشسته میان خاطره‌هایت…» موسیقی برای تیتراژ سریال «می‌خواهم زنده بمانم» به کارگردانی شهرام شاه حسینی، به آهنگسازی غلامرضا صادقی و شعری از حسین منزوی و غلامرضا طریقی که روایتگر یک اجرای ارکسترال زیبا با همراهی سازهای زهی بود.

«یک نفس آرزوی تو» به آهنگسازی سعید فرح پوری، تصنیف دیگری بود که به اجرا درآمد با شعری از کمال جعفری امامزاده

«ای که همه نگاه من خورده گره به روی تو / تا نرود نفس ز تن با نکشم ز کوی تو…» این قطعه سال قبل برای سریال «می‌خواهم زنده بمانم» منتشر شد و دو قطعه‌ای بود که برای اولین بار اجرا می‌شد.اجرای این تصانیف و سکوتی که در سالن حکمفرما بود، حاضران را آرام آرام، به شنیدن یک آواز اصیل دعوت می‌کرد تا در همجه فراموشی این هنر زیبا و کهن، بار دیگر مخاطبان گوش جان به ساز و آواز بسپارند، آوازی در مایه دشتی با شعری از هوشنگ ابتهاج

«نشود فاش کسی آنچه میان من و توست / تا اشارت نظر نامه رسان من و توست…» که در این بخش مهیار طریخی نوازنده سنتور همایون را همراهی کرد. «اشک مهتاب» تصنیفی معروف در مایه دشتی، ساخته یوسف زمانی قطعه دیگراین کنسرت بود که به اجرا درآمد و با استقبال بسیار روبه‌رو شد. شعر این کار از سیاوش کسریی است با مطلع «به من گفتی که دل دریا کن ای دوست / همه دریا از آن ما کن ای دوست / دلم دریا شد و دادم به دست / مکش دریا به خون، پروا کن ای دوست…» اشک مهتاب اثری قدیمی است با آهنگسازی یوسف زمانی و تنظیم فرامرزیابویر، که دی‌ماه سال ۱۳۵۵ در پنج‌وا هفتمین برنامه گلچین هفته، توسط ارکستر بزرگ رادیو تلویزیون ملی ایران به رهبری فرهاد فخرالدینی و آواز شجریان اجرا شد. «هوای زمزمه‌هایت» به